

Na osnovi Zakona o zaštiti podzemnih špilja, Sl. list RS, br. 2/2004 (u nastavku zakon), i sukladno Uredbi o koncesiji za uporabu prirodnih vrijednosti Postojnski špiljski sustav i Predjamski špiljski sustav, Sl. list RS 77/2002 (u nastavku uredba), uprava Postojnske jame d. d. (u nastavku upravitelj) donosi sljedeći

PRAVILNIK O PROVOĐENJU SIGURNOSNOG REDA U POSTOJNSKOM I PREDJAMSKOM ŠPILJSKOM SUSTAVU

I. Sadržaj

Svrha je pravilnika osiguravanje odgovarajuće uporabe Postojnskoga i Predjamskoga špiljskog sustava (u nastavku: jame) i sigurnosti posjetitelja na način koji je usklađen s propisanim zakonodavstvom i koncesijskim ugovorom upravitelja.

Svi posjetitelji, zaposlenici, speleolozi, istraživači i drugi sudionici u aktivnostima koje se odvijaju unutar jama dužni su poštovati odredbe ovoga pravilnika, odredbe zakona i uredba.

II. Razgledavanja

Ulazak i razgledavanje jama mogu se odvijati isključivo u pratnji osposobljenih špiljskih vodiča koje je za to ovlastio upravitelj.

Razgledavanja se dijele na redovita razgledavanja, posebna doživljajna razgledavanja i posjet priredbi. Razgledavanja teku u skladu s objavljenim rasporedima sati, prethodnim dogovorima ili u vrijeme priredbi.

Razgledavanja se provode pješice, redovitim prijevoznim sredstvom upravitelja ili čamcem.

Kod posebnih doživljajnih razgledavanja treba upotrebljavati primjerenu odjeću kao što su kombinezoni, gumene čizme, kacige i odgovarajuće svjetiljke. Uporaba karbida nije dopuštena. Svi sudionici posebnih špiljskih doživljajnih i alternativnih razgledavanja moraju potpisati suglasnost da su upoznati s uvjetima razgledavanja. Suglasnost je sastavni dio pravilnika.

U jamama je tijekom redovitih razgledavanja ili priredbi dopušteno samo hodanje i zadržavanje unutar uređenih pješačkih površina i u skupini. Svaki posjetitelj dužan je poštivati upute vodiča.

Zabranjeno je dodirivanje i lomljenje siga, bacanje kovanica u lokvice u jami, pušenje u jami, unos ili konzumiranje hrane, odnosno bilo kakvo drugo zagađivanje.

U jamu se ne smiju voditi domaće životinje.

Zabranjen je unos naprtnjača jer smetaju posjetiteljima pri kretanju.

Tijekom razgledavanja fotografiranje uz uporabu bljeskalice i stativa nije dopušteno.

Uporaba sanitarija u Postojnskoj jami dopuštena je samo u hitnim slučajevima.

III. Ostala ograničenja

U jamama je zabranjeno:

- uzrokovati buku;
- skladištiti ili odlagati predmete, stvari ili otpatke;
- uništavati, oštećivati ili uklanjati prirodne tvorevine u jami, odnositi iz jame, omogućivati davanje u promet ili izvoziti prirodne tvorevine iz jame, osobito sigaste (stalaktitske) figure i druge sedimente, minerale, kristale, oblike u blatu i ilovači te reljefne oblike na zidovima, stropu i podu (špiljski inventar);
- onečišćavati zidove, strop ili pod jame, zrak u jami ili vode koje teku kroz jame;
- paliti vatru i pušiti;
- upotrebljavati svjetiljke s otvorenim plamenom, osim acetilenskih i drugih plinskih svjetiljki;
- loviti, ubijati, prenositi s jednoga mjesta u jami na drugo, odnositi iz jame, trovati, zadržavati u zatočeništvu u jami ili namjerno uznemirivati životinje u svim razvojnim oblicima koji stalno žive u podzemnim jamama i podzemnim vodama ili se u njima povremeno zadržavaju (špiljski živi svijet);
- odnositi iz jame mrtve životinje koje stalno žive u podzemnim jamama i podzemnim vodama ili se u njima povremeno zadržavaju, odnosno njihove dijelove;
- sprječavati životinjama selidbu i biljkama prirodno širenje;
- otkopavati ili prekopavati sedimente, arheološke ili paleontološke slojeve te odnositi, prenositi ili oštećivati paleontološke ili arheološke predmete;
- mijenjati, oštećivati, odnositi ili uništavati predmete kulturne tradicije;
- uništavati, oštećivati, skupljati ili odnositi biljke ili njihove dijelove u ulaznim dijelovima jama gdje dopire dnevna svjetlost;
- obavljati aktivnosti ili zahvate koji mogu ugroziti jamu, špiljski inventar ili špiljski živi svijet.

IV. Posebni primjeri uporabe

Mjerodavno ministarstvo može dopustiti, odnosno dati suglasnost za izvođenje i prisustvovanje određenoj aktivnosti u jami:

- radi znanstveno-istraživačkoga ili obrazovnoga rada dopustiti fizičkoj ili pravnoj osobi paleontološka iskopavanja, uzimanje uzoraka kamenina, minerala i fosila, skupljanje primjeraka biljnih vrsta i ulov pojedinih životinjskih jedinki u jami u skladu s propisima koji uređuju područje očuvanja prirode;
- obavljanje arheoloških istraživanja u skladu s propisima koji uređuju područje zaštite kulturne tradicije i na temelju prethodne suglasnosti ministarstva kojom se određuju uvjeti postupanja u jami;
- filmsko i videosnimanje i odrediti uvjete u skladu s kojima se može snimati u otvorenoj jami da se ne ošteti jama, špiljski inventar i špiljski živi svijet;
- Speleološkoj spasilačkoj službi provođenje spasilačke vježbe u jami i odrediti uvjete u skladu s kojima se spasilačka vježba može izvesti da se u što manjoj mjeri ošteti jama, špiljski inventar i špiljski živi svijet;
- organizaciju i izvedbu priredbi koje moraju biti u skladu s režimom zaštite i propisima koji uređuju očuvanje prirode.

Na osnovi dozvole, odnosno suglasnosti za provođenje aktivnosti treba sklopiti dogovor s upraviteljem.

Svima koji osim zaposlenih na osnovi prethodnog dogovora ulaze u jame i nisu posjetitelji odgovorni dežurni vodič osigurati će odgovarajuće oznake – bedževe – iz kojih se jasno vidi je li riječ o novinarima, fotografima, istraživačima, izvođačima na priredbi i dr.

V. Ostali izuzeci

Odredbе režima zaštite ne vrijede u slučaju spašavanja ljudi iz jame.

Svi zahvati, investicijski radovi na održavanju i provođenje sanacija u jami izvode se u skladu s prethodno usvojenim Programom uporabe, koji je sastavni dio koncesijskog ugovora.

Prilikom potpisivanja ugovora svi vanjski izvođači gore navedenih radova potpisat će suglasnost da su upoznati s režimom zaštite u jami i materijalno odgovorni za posljedice nepridržavanja tog režima. Suglasnost je sastavni dio pravilnika.

VI. Nadzor i kaznene odredbe

Neposredni nadzor nad pridržavanjem odredbi ovoga pravilnika izvode zaposlenici upravitelja, špiljski vodiči i vodiči čuvari dok vode i usmjeravaju posjetitelje u jamama. Svi su uniformirani i nose bedževe s logotipom upravitelja te s imenom i prezimenom.

Neposredni nadzor nad provođenjem odredbi Zakona o zaštiti podzemnih špilja provode inspektori Inspektorata Republike Slovenije za okoliš i prostor koji su nadležni za područje očuvanja prirode.

U slučaju kršenja pravilnika vodiči i čuvari moraju upozoriti posjetitelja. Ako je riječ o težem kršenju od strane posjetitelja i izvođača aktivnosti u jami čije su posljedice oštećenja špiljskog okoliša, špiljskog inventara ili špiljskog živog svijeta, zaposlenik upravitelja izvijestit će mjerodavnu policijsku postaju.

Za prekršaje su predviđene globe koje su propisane u članku 49. Zakona o zaštiti podzemnih špilja:

- od 417,00 EUR do 125.188 EUR za pravne osobe;
- od 417,00 EUR do 62.595 EUR za odgovorne pravne osobe, odnosno za odgovorne osobe samostalnih poduzetnika/pojedinaca;
- od 209,00 EUR do 4.173,00 EUR za pojedince.

VII. Završna odredba

Dopunjeni Pravilnik stupa na snagu 27. svibnja 2013.

Postojna, 27. svibnja 2013.

Predsjednik Upravnog odbora Postojnske jame d. d.
Marjan Batagelj